

DECIZIE

24 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală
Ala Cobăneanu
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu

examinând recursurile declarate de Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei orașul Hîncești și de Bîzdîga Cătălina, reprezentată de avocatul Elena Buguța,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Bîzdîga Vasile și Bîzdîga Lucia împotriva Direcției Asistență Socială și Protecție a Familiei Hîncești, intervenienți accesorii Avocatul Poporului, Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Edineț, Bîzdîga Vadim și Bîzdîga Cătălina cu privire la obligarea emiterii actului administrativ,

împotriva deciziei din 12 iulie 2018 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă :

La 09 ianuarie 2018, Vasile Bîzdîga și Lucia Bîzdîga au depus cerere de chemare în judecată împotriva Direcției Asistență Socială și Protecție a Familiei Hîncești, intervenienți accesorii Avocatul Poporului, Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Edineț, Vadim Bîzdîga și Cătălina Bîzdîga solicitând obligarea Direcției Asistență Socială și Protecție a Familiei de pe lângă Consiliul raional Hîncești de a soluționa cererea de stabilire a graficului de întrevvedere cu nepotul xxxxx, născut la xxxxx.

În motivarea acțiunii, reclamanții au invocat că la 17 noiembrie 2017 au depus o cerere către Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Hîncești prin care au solicitat de a le fi stabilit un grafic de întrevvederi și comunicare cu nepotul minor xxxxx, născut xxxxx, domiciliat împreună cu mama Cătălina Bîzdîga în or. Hîncești. La fel, au solicitat emiterea unui act administrativ, cu caracter individual, prin care să fie stabilit dreptul de comunicare și întrevvedere cu nepotul minor xxxxxx, după cum urmează: „Să fie permis în fiecare zi de vineri a săptămânii a doua și a patra a lunii curente de a fi luat copilul xxxxx, născut xxxxx, de la mama sa, Cătălina Bîzdîga, de la domiciliul mamei: xxxxxx, de la ora: 16:00 de către buneii pe linia paternă Vasile Bîzdîga și Lucia Bîzdîga împreună sau separat la domiciliul lor din xxxxxx cu obligarea de predare a copilului mamei în ziua de duminică către ora

18:00; - Să fie permis ca copilul xxxxx , născut xxxxx să fie luat la zilele de naștere a bunelor paterni: 03 ianuarie și 14 iunie pentru a petrece împreună cu bunicii. În acest sens să fie obligată mama, Cătălina Bîzdîga, să predea copilul bunelor paterni cu o zi înainte de ziua de naștere de la ora 16:00 de la domiciliul mamei: xxxxx, de la ora 16:00, iar bunicii paterni să fie obligați să predea copilul mamei a doua zi după ziua de naștere către ora 18:00; - Să fie permis ca copilul xxxxxx, născut la xxxxxx să fie transmis bunelor paterni pentru luna iulie a fiecărui an cu scopul ca bunicii să asigure odihna împreună la pensiuni pe teritoriul Republicii Moldova, dar și în afara hotarelor țării, transmiterea copilului să fie asigurată la 30 iunie a fiecărui an la ora 16:00 și la 31 iulie ora 18:00; - Să fie permisă transmiterea copilului pentru sărbătorirea sărbătorilor tradiționale de familie în xxxxx: Anul nou - 31 decembrie; Crăciun pe vechi -07 ianuarie; Pastele. Copilul să fie transmis la 30 decembrie la ora 16:00 și întors la 09 ianuarie ora 18:00. La sărbătoarea Paștelui copilul să fie luat cu o zi înainte la ora 16:00 și transmis înapoi la ora 18:00; - Să fie permis ca copilul să sărbătorească Hramul xxxxx la 28 august a fiecărui an în xxxxx cu bunicii paterni. În cazul dat copilul va fi preluat de bunici la 27 august ora 14:00 și întors la 30 august ora 18:00”.

Reclamanții au menționat că prin scrisoarea nr. 1203 din 07 decembrie 2017, recepționată la 07 decembrie 2017, au fost informați de către Autoritatea tutelară Teritorială Hîncești precum că sunt în posibilitate să examineze cererea de stabilire a unui grafic de întrevvedere cu minorul xxxxx, deoarece mama și copilul se află în afara teritoriului unde își extinde atribuțiile de serviciu. Totodată, au fost informați precum că mama copilului, Cătălina Bîzdîga își continuă studiile universitare în România, plecând împreună cu fiul său minor xxxxx și vor locui în xxxxxx.

Reclamanții au afirmat că refuzul Autorității Tutelare Teritoriale Hîncești de a examina cererea depusă la 17 noiembrie 2017 privind emiterea actului administrativ solicitat, le încalcă drepturile lor de bunici pe linia paternă la comunicare cu nepotul lor minor, ceea ce contravine intereselor minorului xxxxxx, născut la xxxxx.

Totodată, au precizat că prin hotărârea din 17 iunie 2016 a Judecătoriei Hîncești a fost desfăcută căsătoria încheiată la 26 iulie 2014, între feciorul Vadim Bîzdîga și Cătălina Bîzdîga, fiind stabilit domiciliul copilului minor xxxxx, născut la xxxx cu mama sa, Cătălina Bîzdîga.

Reclamanții au indicat că la 31 octombrie 2016, în baza cererii depuse, Autoritatea tutelară din raionul Hîncești a întocmit un grafic de întrevvedere provizoriu pe o perioadă de un an, prin care le-a fost stabilit modul de întrevvedere cu nepotul minor xxxxx. La 09 octombrie 2017 a fost înregistrată cererea lui Vadim Bîzdîga către Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Hîncești, prin care a solicitat stabilirea unui program de vizită și comunicare cu fiul minor xxxxx, născut la xxxxx, conform competențele legale prevăzute la art. 64 alin. (2) Codul Familiei. În motivarea cererilor înregistrate, au specificat despre desfacerea căsătoriei și despre faptul că domiciliul copilului minor comun xxxxx a fost stabilit cu mama Cătălina Bîzdîga. Prin decizia Comisiei Direcției Asistență Socială și Protecție a Familiei Hîncești din 04 octombrie 2016 a fost întocmit graficul cu privire la stabilirea modului de întrevvedere cu copilul minor pe termen de un an, act administrativ modificat la 31 octombrie 2016. La 31 octombrie 2017 expira termenul graficului stabilit prin actele administrative din 04 octombrie 2016 și din 31 octombrie 2016.

Reclamanții au declarat că despre crearea de către Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Hîncești a impedimentelor în comunicarea cu copilul minor, a fost sesizat Avocatul Poporului pentru protecția drepturilor copilului cu solicitarea de a fi eliberat un aviz asupra cererii privind stabilirea graficului de întrevedere cu copilul minor și Direcția pentru Protecția Drepturilor Copiilor al sect. Buiucani, mun. Chișinău prin care a solicitat intervenția acestor autorități cu atribuții de protecție a drepturilor copilului, la examinarea cererii privind stabilirea graficului de întrevedere cu copilul minor și monitorizarea cazului respectiv. Avocatul Poporului pentru protecția drepturilor copilului, prin scrisoarea nr. 03- 653/17 din 18 octombrie 2017, invocînd interesul superior al copilului minor, a solicitat Direcției Asistență Socială și Protecție a Familiei Hîncești de a stabili un orar care să corespundă cerințelor ambilor părinți și să acorde părintelui care locuiește separat posibilitatea de a-și exercita drepturile părintești rezonabil și generos. Prin scrisoarea nr. 1054 din 26 octombrie 2017, la cererea din 09 octombrie 2017, Vadim Bîzdîga a fost informat că Autoritatea tutelară teritorială Hîncești nu este în posibilitate să examineze cererea de stabilirea a unui grafic de întrevedere cu minorul xxxxx, deoarece mama și copilul se află în afara teritoriului, unde Autoritatea tutelară teritorială Hîncești își extinde atribuțiile de serviciu. Totodată, s-a specificat că la 20 octombrie 2017 la Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Hîncești a parvenit o înștiințare de la mama copilului minor, Cătălina Bîzdîga, domiciliată în xxxxx, prin care aceasta a informat Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Hîncești precum că își continuă studiile universitare în România și va locui temporar, împreună cu fiul xxxxx, în xxxxx și nu are obiecții la vizitele tatălui în zilele de odihnă, cu contactarea telefonică preventiv.

Reclamanții au opinat că Cătălina Bîzdîga, conform normelor legale în vigoare, nu este în drept de a schimba domiciliul copilului minor xxxxx în străinătate, decât cu consimțământul tatălui Vadim Bîzdîga, exprimat prin declarație, al cărui semnătură să fie legalizată notarial. Astfel, refuzul nr. 687 din 17 noiembrie 2017 al Direcției Asistență Socială și Protecție a Familiei Hîncești de emitere a unui grafic de întrevedere cu copilul minor xxxxx, motivat prin faptul schimbării domiciliului copilului minor în altă țară în legătură cu studiile universitare ale mamei minorului, este unul ilegal, abuziv și prejudiciabil, iar autoritatea publică în cauză se eschivează de la îndeplinirea atribuțiilor stabilite prin lege.

Prin încheierea din 01 martie 2018 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, s-a respins demersul Cătălinei Bîzdîga, reprezentată de avocatul Elena Buguța privind scoaterea cererii de pe rol.

Prin hotărârea din 01 martie 2018 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Vasile Bîzdîga și Lucia Bîzdîga și s-a obligat Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Hîncești de a soluționa cererea lui Vasile Bîzdîga și a Luciei Bîzdîga de a emite actul administrativ și a stabili lui Vasile Bîzdîga și Luciei Bîzdîga, bunei pe linia paternă un grafic de întrevedere cu nepotul xxxxx, născut la xxxxx.

Prin decizia din 12 iulie 2018 a Curții de Apel Bălți s-au respins apelurile declarate de Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Hîncești și de Bîzdîga Cătălina, reprezentată de avocatul Elena Buguța și s-au menținut hotărârea din 01 martie 2018 a Judecătoriei Edineț, sediul Central și încheierea din 01 martie 2018 a Judecătoriei Edineț, sediul Central.

La 02 august 2018, conform sigiliului oficiului poștal (Vol.II, f.d.17), Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Hîncești a declarat recurs împotriva deciziei din 12 iulie 2018 a Curții de Apel Bălți solicitând casarea acesteia și hotărârea primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată depusă de Vasile Bîzdîga și Lucia Bîzdîga împotriva Direcției Asistență Socială și Protecție a Familiei Hîncești privind obligarea Direcției Asistență Socială și Protecție a Familiei Hîncești de a soluționa cererea lui Vasile Bîzdîga și a Luciei Bîzdîga privind emiterea actului administrativ și a le stabili lui Vasile Bîzdîga și Luciei Bîzdîga, bunei pe linie paternă a unui grafic de întrevedere cu nepotul xxxxx, născut la xxxxx.

În motivarea recursului s-a invocat că circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei nu au fost examinate sub toate aspectele, nu au fost constatate și elucidate pe deplin, precum și normele de drept material, cât și normele de drept procedural au fost aplicate eronat.

Recurentul a indicat că răspunsul este unul legal prin prisma reglementărilor normative în domeniu, or, Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Hîncești nu poate fi obligată pe cale judiciară la soluționarea cererii de stabilire a graficului de întrevedere cu nepotul xxxxx. În acest sens a specificat că răspunsul privind imposibilitatea stabilirii unui grafic de întrevedere cu nepotul xxxxxx are la bază prevederile Legii nr. 140 privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți din 14 iunie 2013, precum și prevederile Regulamentului de organizare și funcționare a Direcției de Asistență Socială și Protecție a Familiei Hîncești, aprobat prin Decizia Consiliului raional Hîncești nr. 04/09 din 17 august 2016. Or, conform art. 7 lit. i), k) al Legii nr. 140, Autoritatea tutelară teritorială deține și exercită atribuțiile doar în limitele teritoriale ale autorității. Conform prevederilor Regulamentului de organizare și funcționare a Direcției de Asistență Socială și Protecție a Familiei Hîncești, Autoritatea tutelară teritorială Hîncești își exercită atribuțiile funcționale în privința copiilor la nivel teritorial, respectiv în privința copiilor din raza unității administrativ-teritoriale a raionului Hîncești.

Recurentul a precizat că nu a refuzat în examinarea cererii adresate și înregistrate la data de 17 noiembrie 2017 sub nr. 687 din partea bunei pe linie paternă, or, aceasta a fost examinată și s-a oferit răspuns la cerere, prin scrisoarea nr. 1203 din 07 decembrie 2017. Atât la momentul depunerii cererii prin care s-a solicitat emiterea graficului, cât și la momentul actual, mama copilului împreună cu copilul minor se află temporar peste hotarele țării, în România, pe perioada desfășurării studiilor universitare. Având în vedere că prin hotărârea din 17 iunie 2016 a Judecătoria Hîncești a fost stabilit domiciliul copilului minor împreună cu mama, actualmente domiciliul copilului minor, conform art. 31 Cod civil este stabilit temporar în România împreună cu mama sa. Or, instanța de fond în mod eronat a considerat că Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Hîncești urma să solicite de la Cătălina Bîzdîga și alte acte care să confirme plecarea ultimei peste hotarele țării. xxxxx nu se atribuie categoriei copiilor aflați în situație de risc. Drept urmare, Autoritatea tutelară teritorială nu a fost obligată de a solicita mamei copilului anumite acte care să confirme faptul plecării ei peste hotarele țării, precum și solicitarea informațiilor privind condițiile locative ale copilului de peste hotarele țării.

Totodată, a considerat că instanța de fond în mod eronat a reținut faptul că dacă mama copilului minor se află la evidență permanentă pe teritoriul or. Hîncești, atunci Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Hîncești urmează să emită graficul de întrevedere. În acest sens, a menționat că, deși, Cătălina Bîzdîga se află la evidență permanentă pe teritoriul or. Hîncești, ea actualmente nu locuiește în unitatea administrativ- teritorială respectivă. Or, Autoritatea tutelară teritorială Hîncești își exercită atribuțiile funcționale în privința copiilor la nivel teritorial, respectiv în privința copiilor care se află în raza unității administrativ-teritoriale a raionului Hîncești, indiferent de evidența acestora. Copilul minor xxxxx la moment nu se află în raza unității administrativ-teritoriale a raionului Hîncești. Mai mult ca atât, Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Hîncești nu a confirmat în cadrul examinării cauzei în instanța de fond că Cătălina Bîzdîga împreună cu copilul revin practic săptămânal la domiciliul său din or. Hîncești. Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Hîncești nu duce evidența intrărilor/ieșirilor din țară a Cătălinei Bîzdîga împreună cu copilul minor.

Recurentul a opinat că instanța de fond în mod eronat a reținut că la examinarea cererii din 17 noiembrie 2017 adresate de către bunicii pe linie paternă, urma să se desfășoare în ședință cu participarea ambelor părți. Or, această cerință este valabilă doar în cazul în care se examinează cererea de emitere a graficului de întrevederi. În cazul dat, prin răspuns au fost informați bunicii pe linie paternă că se află în imposibilitatea stabilirii unui grafic de întrevederi cu nepotul xxxxx, deoarece minorul este plecat temporar împreună cu mama sa în România, unde ultima își continuă studiile universitare. Faptul că mama împreună cu copilul minor se află temporar peste hotarele țării în România se confirmă prin copia certificată a Adeverinței Nr. 15510/ 19.10.2017 eliberate de către Universitatea „Titu Maiorescu” din București, România.

Totodată, consideră recurentul că există temei de scoatere a cererii de chemare în judecată de pe rol în conformitate cu art.267 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, deoarece nu a fost respectată procedura prealabilă prevăzută de Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, or, Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Hîncești nu a refuzat în primirea cererii și a oferit răspuns petiționarului în termen de 30 de zile de la data înregistrării cererii.

La 23 august 2018, Cătălina Bîzdîga, reprezentată de avocatul Elena Buguța, a declarat recurs împotriva deciziei din 12 iulie 2018 a Curții de Apel Bălți solicitând casarea acesteia și a hotărârii primei instanțe cu dispunerea respingerii cererii de chemare în judecată.

În motivarea recursului s-a invocat că normele de drept material au fost încălcate și aplicate eronat atât de către instanța de fond, cât și de către instanța de apel prin interpretarea în mod eronat a legii. La fel, aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, fiind comise erori grave din partea instanței de apel care au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Recurenta a afirmat că răspunsul oferit de către Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Hîncești este unul absolut legal și care se încadrează în prevederile actelor normative în vigoare. Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei or. Hîncești nu poate fi obligată de către instanță la soluționarea cererii de stabilire a graficului de întrevedere cu nepotul xxxxx. Or, Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Hîncești nu a refuzat în examinarea cererii din 07 noiembrie

2017 din partea bunelor pe linie paternă, deoarece cererea depusă de către bunici a fost examinată și s-a răspuns prin scrisoarea nr. 1203 din 07 decembrie 2017. Atât la momentul depunerii cererii prin care s-a solicitat emiterea graficului, cât și în prezent, se află temporar peste hotarele țării, în România, împreună cu copilul minor, deoarece își face studiile la Universitatea de Medicină „Titu Maiorescu” din or. București. Prin hotărârea din 17 iunie 2016 a Judecătorei Hîncești a fost stabilit domiciliul copilului minor împreună cu mama și prin prisma prevederilor art. 31 Cod civil domiciliul copilului minor este stabilit temporar în România împreună cu ea.

Recurenta a indicat că răspunsul privind imposibilitatea stabilirii unui grafic de întrevedere cu nepotul xxxxx are la bază prevederile Legii nr. 140 privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți din 14 iunie 2013, precum și prevederile Regulamentului de organizare și funcționare a Direcției Asistență Socială și Protecție a Familiei Hîncești, aprobat prin Decizia Consiliului raional Hîncești nr. 04/09 din 17 august 2016. Or, conform art. 7 lit. i), k) al Legii nr. 140, Autoritatea tutelară teritorială deține și exercită atribuțiile doar în limitele teritoriale ale autorității. Conform prevederilor Regulamentului de organizare și funcționare a Direcției Asistență Socială și Protecție a Familiei Hîncești, Autoritatea tutelară teritorială Hîncești își exercită atribuțiile funcționale în privința copiilor la nivel teritorial, respectiv în privința copiilor din raza unității administrativ-teritoriale a raionului Hîncești. În acest sens, atât instanța de fond, cât și instanța de apel urma să facă distincție între noțiunile de „viză de domiciliu” și „domiciliul” copilului.

Concomitent, a precizat că nu există nici un act normativ care să oblige Autoritatea tutelară teritorială de a solicita de la mama copilului anumite acte care să confirme faptul plecării ei peste hotarele țării, precum: contract de arendă a spațiului locativ, dovada înscrierii minorului David la o instituție preșcolară etc., însă a prezentat actele necesare care confirmă că are domiciliul temporar peste hotarele Republicii Moldova.

Recurenta a opinat că instanța de apel a preluat poziția primei instanțe, lăsând fără apreciere probele/înscrierile prezentate și admise de către instanță. Or, instanța de apel a menționat că nu au fost prezentate dovezi care să confirme faptul că se află temporar peste hotarele țării, în condițiile în care au fost prezentate instanței. Este cert probat faptul că împreună cu copilul său minor se află temporar în România.

De asemenea, recurenta a remarcat că la demersul avocatului, Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova a eliberat la 26 martie 2018, informația nr.01-1475 prin care Autoritatea centrală în limitele competențelor funcționale a comunicat că conform art. 1 din Legea nr. 436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, autoritățile administrației publice locale de nivelul al doilea sunt autorități publice care sunt constituite și activează pentru promovarea intereselor și soluționarea problemelor populației unității administrativ-teritoriale respective. Concomitent, Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova, a comunicat că la moment nu există o metodologie cu privire la elaborarea graficului de întrevederi în cazul când părinții locuiesc separat, inclusiv când unul dintre părinți își are stabilit domiciliul temporar împreună cu copilul peste hotarele țării, în afara unității administrativ-teritoriale administrate. Or, plecarea temporară a copilului peste hotarele țării exclude posibilitatea Autorității Tutelare teritoriale Hîncești de a emite grafic de întrevedere cu copilul minor.

Referitor la aprecierea arbitrară a probelor de către instanța judecătorească și comiterea erorilor grave din partea instanței de apel care au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, recurenta a invocat că instanța nu a supus aprecierii următoarele probe/înscrisuri: copia certificată a Adeverinței Nr. 15510/19.10.2017 eliberată de către Universitatea „Titu Maiorescu” din București, prin care se probează că este înscrisă la studii, forma de învățământ- cu frecvență; copia certificată a cererii Nr. 48/1 din 04 octombrie 2017 adresate Grădiniței „Andrieș” din or. Hîncești, prin care se confirmă că împreună cu copilul minor este stabilită temporar pe perioada studiilor cu domiciliul în România; copia certificată a buletinului de identitate român pe numele său unde se indică viza de domiciliu temporară a mamei copilului că este pe teritoriul României. Concluziile instanței de apel precum că nu ar fi fost prezentate dovezile necesare privind existența reședinței pe teritoriul României contrazic circumstanțele de fapt. Or, Autoritatea tutelară nu poate să își exercite atribuțiile decât în privința copiilor care se află în unitatea administrativ- teritorială, dar nu și în privința copiilor care sunt stabiliți cu domiciliul temporar în afara hotarelor țării.

Recurentă a menționat că există teme de scoatere a cererii de chemare în judecată de pe rol în conformitate cu art. 267 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, deoarece nu a fost respectată procedura prealabilă prevăzută la art. 14-16 al Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000. În conținutul cererii de chemare în judecată s-a indicat faptul că reclamantii nu au respectat procedura prealabilă. Argumentul invocat de către partea reclamantă cu referire la prevederile art. 16 alin. (2) al Legii contenciosului administrativ, nu poate fi reținut ca teme legal de nerespectare a procedurii prealabile. Or, conform Legii contenciosului administrativ, este evident faptul că nu poate fi justificată poziția de adresare direct în instanță prin excluderea procedurii/cererii prealabile, motivând prin nesoluționarea în termenul legal de către Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Hîncești a cererii. De altfel, din conținutul cererii de chemare în judecată, precum și din conținutul actelor anexate la cerere se confirmă faptul că la 17 noiembrie 2017 sub nr. 687 a fost înregistrată cererea reclamantilor a Direcției Asistență Socială și Protecție a Familiei Hîncești. Prin hotărârea primei instanțe se confirmă expedierea răspunsului la 07 decembrie 2017 către Vasile Bîzdîga și Lucia Bîzdîga, răspuns recepționat la 04 ianuarie 2018. Astfel, Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Hîncești a la 07 decembrie 2017 a răspuns la cererea bunelor Vasile Bîzdîga și Lucia Bîzdîga. Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Hîncești nu a refuzat în examinarea cererii din 17 noiembrie 2017 sub nr. 687 din partea bunelor pe linie paternă, însă s-a oferit răspuns prin scrisoarea nr. 1203 din 07 decembrie 2017 în termen de 30 de zile de la data înregistrării cererii.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 12 iulie 2018. Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Hîncești a declarat recurs la 02 august 2018, conform sigiliului oficiului poștal (Vol.II, f.d.17), iar Cătălina Bîzdîga, reprezentată de avocatul Elena Buguța, a declarat recurs la 23 august 2018.

Materialele cauzei atestă că decizia contestată a fost expediată participanților la proces la 20 iulie 2018, conform scrisorii de însoțire (Vol.I, f.d.266) și a fost recepționată de către recurenți la 25 iulie 2018 (Vol.I, f.d.268-269). Astfel,

recursurile declarate la 02 august 2018, conform sigiliului oficiului poștal (Vol.II, f.d.17), de către Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Hîncești și la 23 august 2018 de către Cătălina Bîzdîga, reprezentată de avocatul Elena Buguța, sunt în termen.

În conformitate cu art. 441 Cod de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

Prin încheierea din 10 octombrie 2018 a Curții Supreme de Justiție completul din 3 judecători a considerat recursurile admisibile și a decis examinarea acestora în fond de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Cod de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat, prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept material și procedural aplicabile la soluționarea speței date, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție va admite recursurile declarate de Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Hîncești și de Cătălina Bîzdîga, reprezentată de avocatul Elena Buguța și va casa decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) lit. c) Cod de procedură civilă, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească a interpretat în mod eronat legea.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, săvârșirea altor încălcări decît cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform preambulului Convenției internaționale cu privire la drepturile copilului din 20 noiembrie 1989, în conformitate cu principiile proclamate în Carta Națiunilor Unite, recunoașterea demnității inerente tuturor membrilor familiei umane, precum și egalitatea și caracterul inalienabil al drepturilor lor sunt fundamentul libertății, dreptății și păcii în lume.

Conform art. 3 alin.(1), (2) al Convenției internaționale cu privire la drepturile copilului din 20 noiembrie 1989, în toate acțiunile care privesc copiii, întreprinse de instituțiile de asistență socială publice sau private, de instanțele judecătorești, autoritățile administrative sau de organele legislative, interesele copilului vor prevala. Statele părți se angajează să asigure copilului protecția și îngrijirile necesare pentru bunăstarea sa, ținând cont de drepturile și obligațiile părinților săi,

ale tutorilor săi, ale altor persoane legal responsabile pentru el și vor lua, în acest scop, toate măsurile legislative și administrative corespunzătoare.

Instanțele ierarhic inferioare, conform materialelor cauzei, au constatat că la 17 iunie 2016 prin hotărârea Judecătorei Hîncești a fost desfăcută căsătoria încheiată la 26 iulie 2014 între Vadim Bîzdîga și Cătălina Bîzdîga (Buza) (Vol.I, f.d.11).

Aici Colegiul precizează că xxxxx s-a născut xxxxx, copilul lui Vadim Bîzdîga și a Cătălinei Bîzdîga, fapt confirmat prin certificatul de naștere (duplicat) nr. NA-VI 2202925, eliberat la 11 noiembrie 2015 (Vol.I, f.d.12).

Conform hotărârii din 17 iunie 2016 a Judecătorei Hîncești, domiciliul copilului minor xxxxx, născut la xxxxx, a fost stabilit cu mama Cătălina Bîzdîga (Vol.I, f.d.11 verso).

Conform art. 52 alin. (1) Codul familiei, copilul are dreptul să comunice cu ambii părinți, cu bunicii, frații, surorile și cu celelalte rude. Desfacerea căsătoriei părinților, nulitatea ei sau traiul separat al acestora nu afectează drepturile copilului. În cazul când părinții au domiciliul separat, copilul are dreptul să comunice cu fiecare dintre ei.

Conform art. 65 alin.(1) Codul familiei, bunicii, frații și surorile copilului au dreptul să comunice cu acesta. Dacă părinții copilului (unul dintre ei) le refuză acest drept, autoritatea tutelară teritorială îi poate obliga să-l respecte.

Prin cererea de chemare în judecată depusă la 09 ianuarie 2018 împotriva Direcției Asistență Socială și Protecție a Familiei Hîncești, intervenienți accesorii Avocatul Poporului, Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Edineț, Vadim Bîzdîga și Cătălina Bîzdîga, reclamantii Vasile Bîzdîga și Lucia Bîzdîga au solicitat obligarea Direcției Asistență Socială și Protecție a Familiei de pe lângă Consiliul raional Hîncești de a soluționa cererea de stabilire a graficului de întrevedere cu nepotul xxxxx, născut la xxxxxx (Vol.I, f.d.1-5).

Colegiul relevă că instanțele ierarhic inferioare prin interpretarea eronată a normelor de drept material au constatat temeinicia cererii de chemare în judecată depusă de Vasile Bîzdîga și Lucia Bîzdîga prin hotărârea din 01 martie 2018 a Judecătorei Edineț, sediul Central, menținută prin decizia din 12 iulie 2018 a Curții de Apel Bălți (Vol.I, f.d.142, 167-172, 255-264).

Inițial Colegiul reține că după desfacerea căsătoriei și stabilirea cu mama a domiciliului copilului minor xxxxx, născut xxxxx, la cererea din 18 octombrie 2016 a lui Vasile Bîzdîga și a Luciei Bîzdîga, bunicii pe linia paternă a lui xxxxx, de către Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei de pe lângă Consiliul raional Hîncești a fost întocmit graficul nr. 1108/1 din 31 octombrie 2016 cu privire la stabilirea modului de întrevedere cu nepotul xxxxxx (Vol.I, f.d.10).

Colegiul precizează că graficul respectiv a fost realizat pentru un an (Vol.I, f.d.10 verso).

Ulterior, la 17 noiembrie 2017 de către Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei de pe lângă Consiliul raional Hîncești a fost recepționată cererea lui Vasile Bîzdîga și a Luciei Bîzdîga, bunicii pe linia paternă, prin care au solicitat în temeiul art. 52 alin.(1), art. 65 alin.(1) Codul familiei, întocmirea graficului de întrevedere cu copilul minor xxxxx (Vol.I, f.d.7-8).

Prin răspunsul Direcției Asistență Socială și Protecție a Familiei de pe lângă Consiliul raional Hîncești nr. 1203 din 07 decembrie 2017, s-a comunicat lui Vasile Bîzdîga și Luciei Bîzdîga despre faptul că mama copilului Cătălina Bîzdîga își

continuă studiile universitare în România, plecând temporar cu fiul minor xxxxx și locuiesc pe adresa: xxxxxx. Concomitent, s-a indicat că s-a creat situația în care Autoritatea tutelară teritorială Hîncești este în imposibilitate să emită un grafic de întrevederi cu nepotul xxxxx, deoarece mama copilului se află în afara teritoriului unde Autoritatea tutelară teritorială Hîncești își exercită atribuțiile de serviciu (Vol.I, f.d.9).

Conform art. 16 alin. (1), (2) al Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, persoana care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, printr-un act administrativ și nu este mulțumită de răspunsul primit la cererea prealabilă sau nu a primit nici un răspuns în termenul prevăzut de lege, este în drept să sesizeze instanța de contencios administrativ competentă pentru anularea, în tot sau în parte, a actului respectiv și repararea pagubei cauzate. Acțiunea poate fi înaintată nemijlocit instanței de contencios administrativ în cazurile expres prevăzute de lege și în cazurile în care persoana se consideră vătămată într-un drept al său prin nesoluționarea în termen legal ori prin respingerea cererii prelabile privind recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei cauzate.

Colegiul remarcă că reclamantii prin cererea de chemare în judecată reclamantii pretind obligarea Direcției Asistență Socială și Protecție a Familiei de pe lângă Consiliul raional Hîncești de a soluționa cererea de stabilire a graficului de întrevedere cu nepotul xxxxx, născut la xxxxx.

În acest sens, Colegiul precizează că Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Hîncești a răspuns la 07 decembrie 2017 la cererea lui Vasile și Luciei Bîzdîga de întocmire a graficului de întrevedere cu copilul minor xxxxx, născut la 30 martie 2015. Or, dezacordul reclamantilor cu răspunsul primit nu poate fi calificat ca nesoluționarea în termen legal al cererii.

Colegiul reiterează că Vasile Bîzdîga și Lucia Bîzdîga, bunei pe linia paternă, au solicitat Direcției Asistență Socială și Protecție a Familiei de pe lângă Consiliul raional Hîncești întocmirea graficului de întrevedere cu copilul minor xxxxxx.

În acest sens, Colegiul notează că art. 7 al Legii privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți nr. 140 din 14 iunie 2013, statuează că Autoritatea tutelară teritorială are următoarele atribuții: a) recepționează, înregistrează și transmite, conform competenței, sesizările privind încălcarea drepturilor copilului; b) în limita atribuțiilor, acordă sprijin autorităților tutelare locale în procesul de identificare, evaluare și asistență a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți și participă la acest proces în caz de necesitate; c) întreprinde, în colaborare cu autoritatea tutelară locală, acțiunile necesare privind prevenirea separării copilului de mediul familial sau privind (re)integrarea lui în familie; d) asigură plasamentul planificat al copiilor separați de părinți; e) asigură stabilirea/retragerea statutului de copil rămas temporar fără ocrotire părintească sau de copil rămas fără ocrotire părintească; f) asigură stabilirea statutului de copil adoptabil; g) ține evidența copiilor rămași temporar fără ocrotire părintească și a copiilor rămași fără ocrotire părintească aflați în plasament planificat, recepționează/sistemizează datele privind copiii aflați în evidența autorităților tutelare locale; h) asigură reprezentarea intereselor și a drepturilor copiilor în instanța de judecată; i) asigură, la nivel teritorial, cooperarea dintre instituțiile, structurile și serviciile cu atribuții în domeniul protecției copilului; j)

determină necesitățile de formare profesională a specialiștilor implicați în protecția copilului în domeniul respectării drepturilor copilului; k) efectuează analiza datelor privind situația copiilor din unitatea administrativ-teritorială respectivă și prezintă propuneri consiliului raional/municipal privind instituirea sau dezvoltarea serviciilor sociale în conformitate cu necesitățile identificate; l) întreprinde măsuri de informare a populației privind drepturile copilului; m) colaborează cu autoritățile tutelare locale, teritoriale și centrale în vederea protecției copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți, inclusiv prin informarea reciprocă pe probleme de interes comun; n) asigură stabilirea și plata indemnizațiilor pentru copiii adoptați și cei aflați sub tutelă/curatelă din contul bugetului de stat prin transferuri cu destinație specială către bugetele unităților administrativ-teritoriale de nivelul al doilea; o) în cooperare cu autoritățile tutelare locale, cu alte autorități și instituții care activează în domeniile asistenței sociale, educației, ocrotirii sănătății, precum și cu organele de drept, întreprinde măsurile necesare pentru asigurarea implementării prevederilor Convenției asupra aspectelor civile ale răpirii internaționale de copii, adoptată la Haga la 25 octombrie 1980.

Din textul normei citate se deduce că Autoritatea tutelară își exercită atribuțiile la nivel teritorial asupra copiilor din unitatea administrativ-teritorială respectivă.

De asemenea, conform art. 13 alin. (1) al Legii asistenței sociale nr. 547 din 25 decembrie 2003, autoritățile administrației publice locale de nivelul al doilea organizează structura teritorială de asistență socială, care, în comun cu autoritățile administrației publice locale de nivelul întâi și în colaborare cu reprezentanții societății civile, realizează politica de asistență socială și asigură aplicarea legislației la nivel teritorial.

Aici Colegiul consideră necesar a evoca prevederile Regulamentului de organizare și funcționare a Direcției Asistență Socială și Protecție a Familiei Hîncești, aprobat prin decizia 17 august 2016 a Consiliului raional Hîncești, conform căroră atribuțiile acesteia se exercită în unitatea administrativ-teritorială respectivă.

În această ordine de idei, Colegiul reține ca fiind relevante argumentele recurențelor precum că Autoritatea tutelară își exercită atribuțiile doar în limitele teritoriale.

Or, în cazul întocmirii unui astfel de grafic în condițiile în care minorul se află în afara unității administrativ-teritoriale unde autoritate tutelară își exercită atribuțiile, nu ar fi decât un act emis cu încălcarea competenței și care prin prisma art. 26 alin.(1) lit. b) al Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, poate fi anulat.

Prin adeverința nr. 15510/19.10.2017 eliberată de Universitatea „Titu Maiorescu” din București, Facultatea de Medicină, se atestă că Cătălina Buza (Bîzdîga), născută la 11 iunie 1994 în localitate Hîncești, Republica Moldova, este înscrisă în anul V de studii, anul universitar 2017-2018, forma de învățământ cu frecvență, la Facultatea de Medicină, specializarea Medicină din cadrul Universității „Titu Maiorescu” din București, în baza atestatului nr. 80260/24.07.2017/N.V. emis de MEN-CNRED (Vol.I, f.d.202).

Or, dreptul la învățătură este un drept constituțional garantat de art. 35 din Constituția Republicii Moldova.

Concomitent Colegiul remarcă că prin cererea datată cu 20 octombrie 2017, Cătălina Bîzdîga a adus la cunoștință Direcției Asistență Socială și Protecție a

Familiei Hîncești despre plecarea temporară cu copilul xxxxxx în România, în legătură cu continuarea studiilor și despre faptul că va locui în or. București, str. Spl. Independenței, nr. 313 B. De asemenea, a menționat că nu este împotriva ca tatăl copilului să viziteze copilul la adresa respectivă la sfârșit de săptămână, preventiv contactând-o și convenind asupra acestui fapt (Vol.I, f.d.77).

Conform art. 30 alin. (1), (2), (3), (4) Cod civil, domiciliul persoanei fizice este locul unde aceasta își are locuința statornică sau principală. Se consideră că persoana își păstrează domiciliul atâta timp cât nu și-a stabilit un altul. Reședința persoanei fizice este locul unde își are locuința temporară sau secundară. Persoana al cărei domiciliu nu poate fi stabilit cu certitudine se consideră domiciliată la locul reședinței sale. În lipsă de reședință, persoana este considerată că domiciliază la locul unde se găsește, iar dacă acesta nu se cunoaște, la locul ultimului domiciliu.

Conform art. 31 alin. (1) Cod civil, domiciliul minorului în vârstă de până la 14 ani este la părinții săi sau la acel părinte la care locuiește permanent.

Conform art. 27 alin. (2) al Constituției Republicii Moldova, oricărui cetățean al Republicii Moldova îi este asigurat dreptul de a-și stabili domiciliul sau reședința în orice localitate din țară, de a ieși, de a emigra și de a reveni în țară.

Conform art. 10 alin. (2) al Convenției internaționale cu privire la drepturile copilului din 20 noiembrie 1989, un copil ai cărui părinți au reședința în state diferite are dreptul de a întreține, în afara unor situații excepționale, relații personale și contacte directe, regulate cu ambii părinți. În acest scop și în conformitate cu obligația care revine statelor părți rezultând din art. 9 paragraful 1, statele părți vor respecta dreptul pe care îl au copilul și părinții săi de a părăsi orice țară, inclusiv pe a lor și de a reveni în propria lor țară. Dreptul de a părăsi orice țară nu poate fi limitat decât de restricțiile prevăzute de lege și care sunt necesare pentru protecția securității naționale, ordinea publică, sănătatea publică sau moralitatea publică sau drepturile și libertățile altora și care sunt compatibile cu celelalte drepturi recunoscute în prezenta Convenție.

Colegiul relievă că din data de 24 octombrie 2017, reședința Cătălinei Bîzdîga a fost stabilită în mun. București, str. Spl. Independenței, nr. 313 B, bl.C3, et.7, ap.60, Sectorul 6 (Vol.I, f.d.219).

Colegiul menționează că Vasile Bîzdîga și Lucia Bîzdîga, buneii paterni, au pretins Direcției Asistență Socială și Protecție a Familiei de pe lângă Consiliul raional Hîncești întocmirea unui grafic de întrevederi cu copilul minor xxxxxx.

Concomitent Colegiul relevă că dreptul copilului de a menține relații personale și contacte directe cu rudele, dacă acesta respectă principiului interesului superior al copilului, urmează a fi interpretat și prin prisma art. 8 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, conform căruia orice persoană are dreptul la respectarea vieții sale private și de familie, a domiciliului și a corespondenței sale. Nu este admis amestecul unei autorități publice în exercitarea acestui drept decât în măsura în care acest amestec este prevăzut de lege și dacă constituie o măsură care, într-o societate democratică este necesară pentru securitatea națională, siguranța publică, bunăstarea economică a țării, apărarea ordinii și prevenirea faptelor penale, protejarea sănătății sau moralei ori protejarea drepturilor și libertăților altora.

Conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, legăturile personale dintre copil și bunicii săi se circumscriu noțiunii de „viață familială” în

sensul art. 8 al Convenției; iar măsurile interne care ar împiedica o asemenea relație constituie o ingerință în dreptul la viața familială ceea ce implică pentru stat obligația de a acționa în așa fel încât să asigure rezolvarea normală a acestor raporturi. Dreptul reclamanților, în calitatea lor de bunici paterni, de a avea relații personale cu nepotul lor este reglementat de art. 8 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și nu poate fi refuzată recunoașterea și realizarea acestui drept decât în ipoteza în care exercitarea acestuia contravine interesului superior al copilului.

În consecință, Colegiul reliefă că nu au fost stabilite anumite restricționări reclamanților în privința dreptului la vizite pentru a fi interpretată ca o încălcare a dreptului la respectarea vieții de familie prin prisma art. 8 CEDO, doar că autoritate tutelară este în imposibilitate de a elabora un grafic de întrevederi în condițiile în care minorul se află în afara unității teritoriale de exercitare a atribuțiilor.

În acest sens, Colegiul relevă că din cererile intervenientului accesoriu Cătălina Bîzdîga adresate Direcției Asistență Socială și Protecție a Familiei Hîncești, este evident că mama copilului nu interzice ca copilul să fie vizitat. Chiar și în condițiile în care dreptul de vizitare nu implică însă și dreptul de găzduire vremelnică a copilului, nu s-a confirmat faptul că s-a încercat contactarea cu mama copilului, însă ultima nu ar fi permis nici vizita copilului.

Mai mult ca atât, conform cererii adresate administrației grădiniței „Andrieș” Hîncești, datată cu 04 octombrie 2017, Cătălina Bîzdîga, mama minorului xxxxxx, domiciliată xxxxxx, intervine cu rugămintea de a-i fi păstrat locul copilului în instituția menționată, din motiv că pleacă temporar la studii în România împreună cu copilul (Vol.I, f.d.222). Or, din textul cererii date se distinge caracterul temporar al plecării în România pe perioada studiilor, fapt, în esență, reiterat *supra*.

În confirmarea acestui fapt urmează a fi reținută și nota normativă din 29 noiembrie 2017, eliberată de Instituția de Educație Timpurie „Andrieș”, or. Hîncești, conform căreia xxxxxx nu frecventează grădinița din 04 octombrie 2017, în baza cererii mamei Cătălina Bîzdîga, cu solicitarea de a-i fi păstrat locul în instituția menționată pe perioada studiilor în România (Vol.I, f.d.21).

În atare circumstanțe, pornind de la faptul că Cătălina Bîzdîga împreună cu fiul minor locuiesc temporar în România, mun. București, Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Hîncești este în imposibilitate de a stabili un grafic de întrevedere cu copilul în afara unității teritoriale unde își exercită atribuțiile, prin ce au fost informați reclamanții prin răspunsul din 07 decembrie 2017.

Astfel, Colegiul precizează că materialele cauzei denotă aflarea temporară a Cătălinei Bîzdîga împreună cu copilul minor în România, unde își continuă studiile universitare la facultatea de medicină în cadrul Universității „Titu Maiorescu” din București. Mai mult ca atât, părintelui căruia i-a fost încredințat copilul are dreptul și libertatea de a stabili domiciliul acestuia.

Colegiul reiterează că în speță bunei paterni pretind soluționarea cererii cu privire la elaborarea graficului de întrevederi cu nepotul minor, însă nicidecum tatăl minorului, Vadim Bîzdîga.

În consecință, Colegiul conchide ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Vasile Bîzdîga și Lucia Bîzdîga împotriva Direcției Asistență Socială și Protecție a Familiei Hîncești, intervenienți accesorii Avocatul Poporului, Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Edineț, Vadim Bîzdîga și Cătălina

Bîzdîga cu privire la obligarea Direcției Asistență Socială și Protecție a Familiei de pe lângă Consiliul raional Hîncești de a soluționa cererea de stabilire a graficului de întrevederi cu nepotul. Or, aflarea Cătălinei Bîzdîga în afara unității teritoriale de activitate a Direcției Asistență Socială și Protecție a Familiei Hîncești, duce la imposibilitatea ultimei de a întocmi un grafic de întrevederi cu copilul minor.

În aplicarea art. 8 din CEDO, statele membre au obligația negativă de a nu întreprinde măsuri de natură a stânjeni exercițiul dreptului la viața de familie de către titularii cărora le sunt recunoscute. Astfel, consacrară dreptului la viața de familie urmărește apărarea atât a copiilor minori, cât și a părinților împotriva oricărei ingerințe arbitrare a autorităților statului în exercitarea prerogativelor conferite de Convenție, cu excepția situației în care aceste ingerințe îndeplinesc condițiile impuse de art. 8 § 2, să fie prevăzute de lege, să urmărească un scop legitim, să fie necesare într-o societate democratică. Aceste condiții pe care trebuie să le îndeplinească ingerința statului în viața de familie pentru a fi legitimă se constituie în așa numita "clauză justificativă" a limitării dreptului la respectarea vieții de familie.

Instanțele ierarhic inferioare eronat au constatat că prin refuzul Direcției Asistență Socială și Protecție a Familiei Hîncești de a întocmi graficul de întrevederi cu copilul minor, s-ar eschiva de la exercitarea atribuțiilor legale, deoarece în contextul prevederilor art. 65 alin.(1) Codul familiei, autoritatea tutelară de la domiciliul copilului minor ar fi autoritatea publică împuternicită cu întocmirea la cerere a graficului de întrevedere cu copilul minor. La caz, copilul se află cu mama la reședința din România, atât la depunerea cererii de elaborare a graficului de întrevederi, cât și la depunerea cererii de chemare în judecată.

Cu referire la afirmația instanței de apel precum că cererea de elaborare a graficului de întrevederi cu copilul minor urmează a fi examinată în ședință cu participarea ambelor părți, oferindu-le posibilitatea de a prezenta argumente suplimentare, Colegiul relevă că la caz nu a fost stabilit un grafic, doar s-a informat despre imposibilitatea elaborării unui grafic în acest sens, deoarece mama și copilul se află în afara teritoriului unde autoritatea tutelară își exercită atribuțiile.

Astfel, în condițiile în care nu s-a elaborat un grafic de întrevederi cu copilul minor, nu poate fi pusă problemă participării părților vizate în ședința autorității tutelare.

Din considerentele expuse *supra*, pornind de la faptul că decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe au fost adoptate ca rezultat al interpretării eronate a normelor de drept material în raport cu circumstanțele cauzei și cu încălcarea normelor de drept procedural, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție va admite recursurile declarate, va casa decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, cu pronunțarea unei hotărâri noi de respingere a cererii de chemare în judecată depusă de Vasile Bîzdîga și Lucia Bîzdîga.

În conformitate cu art.442, art.444, art. 445 alin.(1) lit. b), alin.(3) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admit recursurile declarate de Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei orașul Hîncești și de Bîzdîga Cătălina, reprezentată de avocatul Elena Buguța.

Se casează decizia din 12 iulie 2018 a Curții de Apel Bălți și hotărârea din 01 martie 2018 a Judecătorei Edineț, sediul Central, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Bîzdîga Vasile și Bîzdîga Lucia împotriva Direcției Asistență Socială și Protecție a Familiei Hîncești, intervenienți accesorii Avocatul Poporului, Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Edineț, Bîzdîga Vadim și Bîzdîga Cătălina cu privire la obligarea emiterii actului administrativ și se pronunță o hotărâre nouă prin care:

-se respinge cererea de chemare în judecată depusă Bîzdîga Vasile și Bîzdîga Lucia împotriva Direcției Asistență Socială și Protecție a Familiei Hîncești, intervenienți accesorii Avocatul Poporului, Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Edineț, Bîzdîga Vadim și Bîzdîga Cătălina cu privire la obligarea emiterii actului administrativ.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu